

vse gibanje. Ni treba praviti, da najbolj zviti in premeteni politikani sede v tacih odborih. Za tacega politikana ne sme biti ničesa prepodlo in preumazano, pripravljen mora biti na vsak trenotek; glavno pravilo je jim, da so v politiki dovoljena vsa sredstva. Če tudi glavne osebe republikanske stranke odkritosrčno se poganjajo za poštene in pravilne volitve, in se ta stranka še nikoli ni poslužila nasilja in kraje volilnih nabiralnikov, vendar v ostalem njeni vodje niso boljši in čistejši kakor demokratje. Razširjenje izmišljenih dogodkov, pačenje statističnih podatkov, zvito tolmačenje vladnih naredeb in tudi vsakovrstno podtikanje, vse to je nerazločljivo zvezano z vsakimi predsedniškimi volitvami. Velikanska množina pamfletov, brošur in pa celih knjig kar preplavi deželo nekaj mesecev pred volitvami, v vsakem mesteci, in vsakem večjem kraju sploh, v večjih mestih pa celo v vsakem delu mesta se prirejajo shodi, na katerih govore najbolj prebrisani in najbolj zviti govorniki obeh strank.

Ob vsacih volitvah pošlje se mej svet toliko lažij, izmišljotin in zavijanj, da večkrat ni mogoče ločiti, kaj je resnica in kaj neresnica, posebno kadar se stvar tiče števil, poročil, ali pa osebnega ali javnega življenja kandidatov. Štirinajst dni pred volitvami 1880. leta, ko je vprašanje o zabranitvi preseljevanja Kitajcev posebno vznemirjalo zapadne in tihomorske države, so demokratje v brezštevilnih izvodih razposlali kopijo pisma kandidata republikanske stranke Garfilda nekemu Morleyu, v katerem se odobrava priseljenje Kitajcev. Vse to pismo je bila le zvita izmišljotina in ga v resnici nikdar ni bilo; a vzlic temu, da je Garfield in vsa republikanska stranka je odločno oporekala, vendar je stalo glasove treh držav, kamor oporekanje ni o pravem času došlo. Leta 1884. so pri volitvah predsednika osebno življenje in pa ženitev republikanskega kandidata podvrgli jako hudim napadom s strani demokratov. Razne umazane govorice o tem so se tako hitro izmišljevale in zamenjavale druge z drugimi, da jim ni bilo moč slediti in jih oprovrgavati. Leta 1888. so pa kandidata demokratične stranke, ki je imel nesrečo, da je zgodaj v mladosti pred 35 leti imel nezakonskega otroka, tako blatili, da je njegovo lastno mesto Buffala, ki je po navadi demokratično, se izreklo proti njemu.

Razen narodnega (zveznega) volilnega odbora ima vsaka stranka poseben volilen odbor v vsaki državi, grofiji in okraji, ravno tako organizovan kakor zvezni odbor, kateri opravlja strankine in volilne stvari v svojem okolišju. Vse politično delo se razdeljuje med temi odbori, katerih delokrog je strogo omejen, tako da prepiri in nesporazumljenja skoro niso mogoči. Vsa ta organizacija deluje složno in hkratu v istem pravci pod vodstvom vodij zveznega odbora, kateri daje navodila za volitve, pošilja agitatorje in denar, kamor je potreba.

Vsake volitve stanejo deželo jako mnogo denarja. Razume se samo po sebi, da ni mogoče prešteti niti približno v dolarjih, koliko stanejo. Ne le službujoči se oblagajo z gotovimi odstotki njih plače za te stroške,

temveč tudi zasebne korporacije in prosti podjetniki navadno močno donašajo, posebno če so njih zasebne koristi odvisne od uspeha te ali one stranke. Tovarnarji navadno pomagajo republikancem in trgovci z inozemskim blagom in špirituoznimi pijačami pa demokratom. V severnih državah sta žganje in pivo, nju izdelava in trgovina najglavna opora demokratov; vsi žganjarji so gotovo demokratje, in imajo ogromna sredstva in veliko vpliva na nižje razrede. Mesto Novi Jork se vedno bolj in bolj uklanja njih vplivu. Prebivalstvo se vedno hitro množi in vse nižje prebivalstvo je v rokah žganjarskih kolovodij.

Stroški za volitve so v Ameriki jako raznoobrazni. Posebni politikani se določijo za vsak šolski okraj, ki dobivajo določeno plačo, njih naloga je, da poiščejo vsakega volilca in ga skušajo pregovoriti, da voli za njih stranko. Na dan volitev za slabe in neodločne ljudi najemajo vozove in jih skoro s silo peljejo na volišče. Prav jasno barvanje se vrši navadno za vse mandate; če bodeš ti volil za to tega, bodem jaz za to tega in narobe. L. 1888. je v državi Novi Jork za predsedstvo zjedinenih držav propal demokratični kandidat Cleveland za 18.000 glasov, za guvernerja te države je bil vendar s 25.000 glasovi večine voljen demokrat Hiel. Gotovo je bila najživahnejše barvanje za glasove, da se je dosegel tak izid. Razen teh stroškov se veliko izda za časopise. Ne podpisajo se le obstoječi listi, temveč osnujejo se celo novi in razširjajo po vseh kotih kacega teritorija. Potem stanejo mnogo denarja shodi, sprevedi in govorniki. V Zjedinenih državah je na stotine, da celo na tisoče političnih govornikov, ki o volitvah govore za to ali ono stranko. Nekateri so jako priljubljeni, znajo ljudi pridobiti z bistroumnimi primerami in smešnicami in jih zatorej jako visoko cenijo. Za dva- ali tri- mesečno volilno gibanje dobe po 3, 5 do 10 tisoč dolarjev.

Poleg navadnih obstoječih političnih društev osnujejo se v vsakem mesteci ob vsacih volitvah posebni klubi, ki se v čast kandidatov po njih imenujejo. Ti klubi nabirajo člane, imajo pravilne seje, na katerih se razpravljajo in zagovarjajo vsa nujna vprašanja s stališča klubove stranke, prirejajo ljudske shode, sprevide, politične bankete, vsakovrstne zборе, olepšavajo ulice z zastavami in portreti kandidatov itd. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Najbolj mrzel kraj na zemlji je Verhojansk v Vzhodni Sibiriji, ki leži nad 67° 34' severne širine in 107° nad morjem. V tem kraju je bil profesor Wild celo leto in proučeval vremenske razmere. Srednja letna temperatura je 19° 3' pod ničlo. V januarju je povprečno temperatura 53° 1' pod ničlo, v februarju 46° 3', v marčiju 47° 7', v aprilu 15° 8', v maju 0° 1' pod ničlo. V juniju je pa 9° 6' in v juliju 13° 8' nad ničlo, v avgustu je pa zopet 0° 4', v septembru 1° 6', v oktobru 20° 2', v novembru 40° 1', v decembru 49° 9' pod ničlo.

Nekaj statistike. Izmej francoskih departementov je na otoku Korzika največ starih devic, v pariški okolici, Normandiji, Bretagnu in Gascognu je največ vdov. Vseh vdov je na Francoskem okrog dveh milijonov, vdovcev pa le okrog jednega milijona.